

N sinh đánh nhau, n sinh khoe hàng trên internet, n sinh c p b v i các đ i gia...là nh ng v n đ đ c d lu n chú ý r t nhi u trong th i gian g n đây.



*N sinh Hà N i mùa t u tr ng 2010
AFP photo*

Nh ng hi n t ng này không th không khi n ng i ta đ t câu h i v đ o đ c n sinh ngày nay và quan ni m s ng c a h .

T p chí ph n tu n này s g i t i quý thính gi nh ng ý ki n c a chính các n sinh Viãt Nam và chuyên gia tâm lý, giáo d c v v n đ này.

Th hi n s b nh đ ng

Viãt Nam là m t n c b nh h ng r t n ng n b i các quan đ i m Nho giáo mà theo đó, vai trò c a ng i ph n luôn b xem nh h n nam gi i. Trong nhi u th k , ng i ph n Viãt Nam mu n đ c coi là có đ o đ c và nh n cách ph i theo đúng ‘tam tông, t đ c’. v th nh t, ng i ph n ph i ‘t i gia tông ph , xu t giá tông phu, phu t tông t’.

Täc là luôn luôn phßi là cái bóng cäa đàn ông trong nhà dù đó là bß, là chäng hay là con trai.

Đäc vä tä đäc, ngäi phßi nß phßi thä hiän mình có đä ‘công, dung, ngôn, hänh’, täc là vä đäp trong cách ăn mäc, cä xä, nói năng. Tät cä nhäng quan niäm này đang đän thay đäi trong bao thäp niên qua và trä nên mänh mä hän trong nhäng năm trä läi đây, đäc biät là trong giäi trä.

Đäc báo hay xem TV hàng ngày, ngäi ta lâu lâu läi thäy nhiäu hiän täng trong nä sinh ngày nay khác xa nhäng quan điäm säng cäa ngäi xäa. Ngäi ta thäy các em đua xe, uäng räu, hút thuäc, ăn mäc, nói năng thoäi mái hän. Đi xa hän thä là chuyän nä sinh đánh nhau, khoe ‘hàng’ trên internet.

Có nhiäu hiän täng mà đäi väi nä sinh bây giä là hoàn toàn bình thäng, không änh häng gì đän thuän phong mä täc nhäng läi chäa chäc đã nhän đäc sä đäng tình cäa nhäng ngäi län tuäi.

“Nä sinh bây giä em nghĩ là hiän đäi thì tät hän vì bây giä Viät Nam häi nhäp räi. Bây giä không thä vän mang vä phßi nä Viät Nam truyän thäng lúc nào cũng cam chäu, chäu đäng, hiän quá mäc đi

Thiên Ân, nä sinh ä SGMät nä sinh ä thành phä Hä Chí Minh, 18 tuäi, có tên là Thiên Ân cho räng nä sinh bây giä khác xäa rät nhiäu, cho thäy sä bình đäng vä quyän và nghĩa vä đäi väi nam giäi. Em nói:

"Nä sinh bây giä em nghĩ là hiän đäi thì tät hän vì bây giä Viät Nam häi nhäp räi. Bây giä không thä vän mang vä phßi nä Viät Nam truyän thäng lúc nào cũng cam chäu, chäu đäng, hiän quá mäc đi. Còn nói vä đäo đäc phäm chät thì trä cä tiên phßi có nhân cách, có ý chí vän lên. Phä nä bây giä có đäo đäc có phäm chät thì phßi có ý chí näa chä không phßi lúc nào cũng đi sau đàn ông, mình cũng có cä häi và khä năng bäng đàn ông."

Mät nam sinh 18 tuäi tên là Trän Hoàng Minh Đäc ä Đäng Nai thì cho räng nä sinh bây giä không còn däu däng, e dä nhä trä cä kia, mà đã thä hiän cá tính hän.

"Nã sinh thãi nay cä gæ đä cá tính, năng đäng, nhiãu khi sä häu nhiãu phän tính cách cäa nam, thí đä nhä mänh mä, hay tính bäc đäng hay sao đäó, chä không e dä hay giä gæn khuôn phép nhä ngày xäa."

Đäc cho räng đäu này hoàn toàn không xäu:

"Cái đäó không chäc xäu đäu, nhiãu lúc nó là äu đäng mä, có thä häi nam tính, năng đäng chút xíu vì lúc nào cũng e dä mà nã sinh ngày nay thì chäc là không hòa đäng cä vào nhäp säng hiän đäi đäu."

Nhäng cái mà các nam sinh nã sinh gäi là cá tính đäó thä hiän ngay trong cách ăn mäc, äng xä hàng ngày cäa nã sinh. Ngay ä đäng mä này, chính các em cũng đä thäy có sä khác biät trong quan niäm väi thä hä cha mä mình. Em Trän Bäo Ngäc, nã sinh 19 tuäi ä Hà Näi nhän xét:

"Em thäy thay đäi nhiãu, nhät là vä tä duy cäa em. Ngày xäa bä mä không có nhiãu đäu kiän đä tiäp xúc väi xã häi nhä bây giä mà nhäng cái tiäp xúc đäng cä thì cũng ít. Đäng hình là viäc em mäc quän soóc, áo hai dây mà ngày xäa mäi ngäi không mäc nhä thä, nhiãu khi em mäc nhäng cái áo nó häi mäng mät tí cũng bä nói. Cách em nói chuyän väi mäi ngäi mät cách thoäi mái, nhiãu khi nó tä nhiên quá mà nhiãu khi nói nhäng tä ngä mà ngäi län cho là không nên, tä ngä mà ngäi län có thä coi là tä täc. Em nói läng."

Bäo Ngäc cho räng cách ăn mäc hay nói năng cäa em không làm em trä thành mät nã sinh xäu. Ngäc cho biät mäi khi em đäng cä bä mä nhäc nhä vä cách ăn mäc hay nói năng, em chä tiäp nhän nhäng gæ mà em cho là häp lý đäng cä xã häi bây giä chäp nhän mà thôi. Ngäc cho räng viäc mäc quän soóc và áo hai dây là hoàn toàn bình thäng dù räng mä em có cho là không häp lý.

Quan niäm khác xäa

Cũng liên quan đäng chuyän ăn mäc, nã sinh trung häc khi đäng träng thäng mäc đäng phäc là áo dài. Khi mäc áo dài, vä đäu dàng, thùy mä cäa ngäi phän đäng nhän mänh hän. Thä nhäng các nã sinh ngày nay đôi khi läi mäc áo dài theo cách khác mà các em cho là tình nhäch, đáng yêu, là thä hiän cá tính. Em Trän Bäo Ngäc nhän xét:

Đeo dây c n sinh

Tác Giả: Viãt Hà, phóng viên RFA

Thứ Năm, 28 Tháng 10 Năm 2010 11:52

"Em thấy con gái mặc áo dài bước lên là ngạc nhiên khác. Em thấy có nhiều buồn mà còn như thế. Như là nó sinh trong Huế mặc áo dài ngó nó ta bước lên rồi xách giày như y lung tung, em thấy chuyện như thế gì cả."

Thế nhưng, theo tiến sĩ tâm lý giáo dục Võ Văn Nam thuộc trung tâm nghiên cứu xã hội học thành phố Hồ Chí Minh thì việc mặc áo dài theo kiểu của một số nữ sinh như vậy là không đẹp. Ông nói:

"Ngày xưa con gái được dạy tính thủy mơn trớn, dịu dàng, nghĩa là phải giữ ý giữ thể vì mình là con gái mới nên vậy. Và cái đức hạnh áo dài thể hiện trung tâm của nó lên cũng là để nhắc nhở các em đi đức hạnh khoan thai, nói chuyện phải đức hạnh có ý tứ."

"Khi gặp, không thể tưởng tượng nổi là các nữ sinh mà lại học học vui và tàn nhẫn đến như vậy với các bạn học của mình. Cái đó trong lịch sử Việt Nam chưa bao giờ chúng ta biết."

Nhưng mà hiện nay cái đức tính quý đó của người phụ nữ không được nhắc nhở trong chương trình học, càng không được nhắc nhở trong cuộc sống hàng ngày.

Các em vẫn mặc áo dài theo quy định nhà trường nhưng các em xé tay áo lên. Và nếu cần thì các em giết hại tà áo dài vào lòng quần để trở thành áo ngực, rồi cũng chuyện như y, xô đẩy và nếu cần thì cũng đánh nhau như con trai, không phân biệt giới tính."

Trong khi nhiều nữ sinh cho rằng việc bước áo dài sang bên và chuyện như y là bình thường, các em cũng không đức hạnh tình với việc con gái đánh nhau như con trai vẫn đang trở nên khá phổ biến hiện nay.

Nữ sinh bạo lực



N sinh Vi t Nam v i áo dài tr ng. AFP photo/Hoang Dinh Nam

T nh u tháng nay các ph ng ti n truy n thông đ i chúng liên t c đ a các tin, hình và video clip v nh ng v n sinh trung h c đánh nhau, r i l t qu n áo b n. Đây là m t hi n t ng khi n d lu n xã h i h t s c b c xúc. Giáo s s h c Hà Văn Th nh thu c đ i h c t ng h p Hu đ au xót nói:

"Kh ng khi p, không th t ng t ng n i là các n sinh mà l i h h m ng vui và tàn nh n đ n nh v y v i các b n h c c a mình. Cái đó trong l ch s Vi t Nam ch a bao gi ch ng ki n. Ph n Vi t Nam không ph i v y. Trong con m t c a tôi, ph n Vi t Nam khác, là nh nhàng, d u dàng, hi n th c, ch không ph i còn đ nh v y."

N sinh Thiên Ân đ ng tình v i ý ki n trên:

"Dĩ nhiên là x u r i. Vì nghe con gái đánh l n là nghe ghê l m r i. Còn m c trên ng i áo dài mà l i đánh l n nh v y thì không hay. Nhi u b n khác đ ng ngoài không can ngăn còn quay phim. Nói chung đ o đ c n sinh bây gi ai cũng nói là đang đi xu ng."

Theo ti n sĩ tâm lý Võ Văn Nam, hi n t ng đánh nhau gi a các n sinh là có nguyên nhân t xã h i, b nh h ng b i nh ng hình nh b o l c, b i tâm lý mu n ch ng t mình cũng bình đ ng v i nam gi i. Ông gi i thích:

"Phim änh, hình änh bäo läc mänh mä täo bäo đäp väo mät cäc em, väc em lä nä giäi i nghĩ lä đä đän läc phäi giäi i phäng giäi i cäa mänh, bänh đäng väi nam giäi i theo nghĩa rät näng cän. Cä nghĩa lä nam giäi i thä bäo thä mänh cäng thä bäo theo. Mä chä näy lä chä đäng buän vä bänh đäng nam giäi i khäng phäi nhä väy. Cäc em cä sä ngä nhän".

Nam sinh Trän Hoäng Minh Đäc cho räng đäy lä mät hiän täng khäng thä chäp nhän đäc. Em näi:

"Nä sinh đänh nhau lä quäa säc, rät xäu. Đä khäng phäi lä mät loäi nam tänh mä cäng chä mänh mä gäi hät mä lä mät sä läm xäu đä chänh bän thän mänh, khäng phäi lä mät đäa con gäi näa vä chä cä đäa con trai näo thäy con gäi đänh nhau mä thäch cä".

Chuyän đänh nhau giäa nä sinh chä lä mät trong rät nhiäu cäc hiän täng khäng đäng näi cäm hiän näy. Trän bäo chä thäi gian gän đäy ngäng i ta cäng thäy cäc hiän täng khäng nhä chuyän nä sinh cäp bä väi cäc đäi gia đä kiäm tän. Nghiäm träng hän näa nhäng vä phäm phäp luät nhä giät ngäng i, đäi n hänh lä vä nä sinh Vä Thä Kim Anh giät ngäng i tänh cäa mänh häi näm ngoäi. Nhäng hiän täng näy đäc mät sä chuyän gia vä giäo đäc cho lä sä xuäng cäp träm träng cäa đäo đäc vä läi säng do nhäng suy nghĩ läch läc vä giäa trä cuäc säng.

Kät quä đäi u tra 600 sinh viän cäa 5 träng đäi häc ä Hà näi näm 2006 cho thäy cä gän 70% sinh viän cho räng sinh viän hiän näy cä läi säng thäc đäng, hän 30% cho räng sinh viän hiän näy nay chäa cä khät väng cao vä läp thän, läp nghiäp vä täng läi.

Ngoäi ra cäng cän nhäng khäng biät näa trong quan niäm säng ngäy nay cäa nä sinh so väi cäc thä hä träc đä nhä väi cä quan hä tänh đäc träc hän nhän, hay säng thä. Mät sä nä sinh cho räng đän 18 tuäi cäc nä sinh hoän toän cä quyän tä quyät đänh väi cä quan hä väi ai vä säng chung väi ai mä khäng änh häng gäi đän vän đä đäo đäc vä nhän cäch cäa hä. Nhäng cäng cä mät sä nä sinh nhä Thiän Âän thäi cho räng đä lä hiän täng khäng thä chäp nhän đäc. Đäy cäng lä quan niäm vän cän gäy tranh cäi rät nhiäu trong xä häi Viät Nam ngäy nay vä cä liän quan đän cäi tränh cäa ngäng i phä nä vän cäng đäc coi lä mät thäc đä vä phäm hänh cäa ngäng i phä nä Viät Nam trong nhiäu thä kä.

Dù nhäng quan đäi mä đäo đäc vä quan niäm säng cäa nä sinh ngäy nay trong xä häi cän nhiäu khäng biät, quan đäi mä chung cäa đäa sä nhäng chuyän gia giäo đäc vä ngäy chänh cäc nä

Đạo đức n sinh

Tác Giả: Viät Hà, phóng viên RFA

Thứ Năm, 28 Tháng 10 Năm 2010 11:52

sinh là các hiän täng gây bäc xúc trong dä luän cäa mät bä phän nä sinh đang có chiäu häng gia tăng.

Đã đän lúc gia đình, nhà träng và toàn xã häi cän phäi có nhäng biän pháp thích häp đä đänh häng läi giá trä säng cho mät bä phän này, nhäng ngäi mà chä trong täng lai không xa sä là nhäng ngäi chä cäa đät näc.